

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára :

a magyar birodalomban és Ausztriában :
 Egész évre 4 kor.
 Fél évre 2 kor.
 Negyed évre 1 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

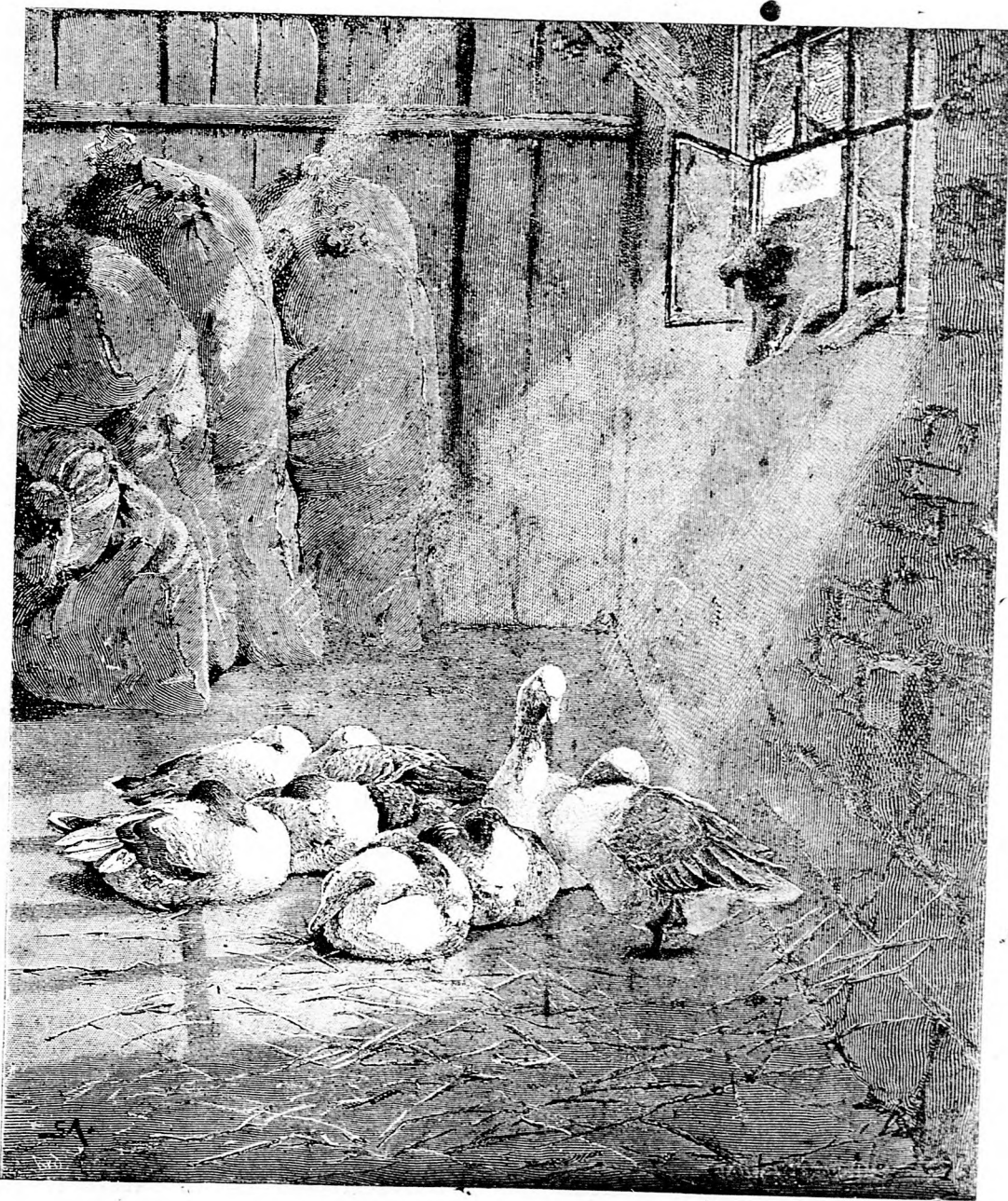
Szerkesztőség és kiadóhivatal :

Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

— Egy pótisor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész évre 6 korona.

Európa egyéb államaiba és Amerikába egész évre 8 korona.

Fáj a róka fogja liba-pecsenyére.

A Talmi-negyvennyolczasok.

Hogy a Kossuth-féle 48 as párt nem függetlenségi párt, hanem csak mandátum és jövedelem után kapkodó érdekszövetség, azt Bánffy uralkodása alatt fényesen bebizonyították. Ellene voltak ők a nemzeti pártnak, ellene a néppártnak, ellene az Ugron-féle igazi függetlenségi pártnak, csak Bánffy ellen nem küzdöttek, mert paktumot kötöttek vele, hogy segítségükre legyen a választásoknál. Bánffy pusztította is az ellenzéki jelölteket tüzzel-vassal, csak a Kossuth-párt jelöltjeit kimélte. Mikor aztán Bánffy megbukott, árvára maradtak szegények, mert Széll Kálmánnak nem volt szüksége az ő aljas barátságukra. A többi ellenzéki párt is megutálta őket hamis játékukért tehát nagyon is érezték inogni lábuk alatt a földet. De oly arcátlanul még sem mutatták meg eddig Bánffy után kapkodó rokonszenvedést, mint a mostani rimaszombati választás alkalmából.

A gömörmezei rimaszombati járásban megüresedett egy mandátum *Kubinyi* Andor lemondása folytán, ki elment pénzügyigazgatónak. Junius 28-ára tüzték ki az új választást. A szabadelvű párt hivatalos jelöltje *Fáy Gyula* volt, míg a szabadelvűek Bánffy-csoportja *Draskóczy László* szolgabíróat állította fel jelöltnek. *Draskóczy* azonban hamar belátta, hogy *Fáy Gyulával* szemben nem fog győzni s okosabb megmaradni szolgabírónak, visszalépett a jelöltségtől.

Ekkor felállították *Török Gyulát* függetlenségi programmal s a volt *Draskóczy-párti szabadelvűek* mind a *Kossuthistákhoz* csatlakoztak, sőt hozzájuk csatlakoztak a tót nemzetiségi választók is. *Fáy Gyula* látván, hogy ezen hármastömörülés ellen ő is hiába küzdene, ő is visszalépett a jelöltségtől s most egyedül *Török Gyula* a jelölt a rimaszombati kerületben.

Kezdték kutatni ennek a szabadelvű-nemzetiségi-függetlenségi összebarátkozásnak a kulcsát s ime kiderült, hogy a Kossuth-párt a Bánffystákkal megújították a régi paktumot a választásokra s a nemzetiségekkel a következő szerződést kötötték:

„A jelölt kötelezi magát, hogy: 1. Kisziközi a kormány engedelmeit egy tót daloskör létesítéséhez (melynek alapszabályait már 25 év óta terjesztgetik föl a tiszolci pánszlávok jóváhagyás végett, de a melyet ugyanígy idő óta tagad meg a kormány nagyon természetes okokból.)

2. Tót nyelvű népiskola áldásában részesíti a községet.

3. Keresztülviszi, hogy az ipari ügyek kivételesen a szolgabírói hivatal hatásköréből és egy

a tiszolci tótok közül választandó iparhatóság által vezetessenek. Végre

4. hogy a tiszolci községi lakosokra kivetett és az állami iskolára fizetett 2 százalékos iskolai pótdadó töröltessék.“

Ez a tiszolci tót választók kikötése. A tiszolci pánszlávok azonban nem voltak hajlandók pusztán ígéretre belemenni a dologba, minek következtében *Draskóczy 1000 forintot tett le a kezükbe* oly megállapodással, hogy *arra az esetre, ha a fenti föltételek akár-melyike is teljesítetlenül maradna, az 1000 forint a létesítendő tót dalárda alaptőkéjét gyarapítsa.*

Hát most már egész nyíltan kimutatta a Kossuth-párt, hogy kész paklizni a Bánffystákkal, a nemzetiségekkel is, sőt kész általa keresztül nem vihető ígéreteket tenni s azok beváltására bánatpénzt is letenni, csak hogy mandátumot kapjanak.

S ezeknek a vitézeknek a lapja, az „Egyetértés“ meri a néppártot vádolni napról-napra pánszlávizmussal, a nemzetiségekkel való paklizással. A Bánffysták szócsöve pedig a volt nemzeti pártiakat vádolja szünetlenül ugyanezzel. De csak azért lármáznak, hogy eltereljék a választóközönség figyelmét az ő *csunya üzelmektől!*

Ezek voltak azok az urak, kik folyton hangoztatták a *tiszta választások* szükségességét. Ezek voltak azok, kik legjobban követelték a korrupció kiirtását s folyton verték a mellüket az ő hazafiságukkal.

Köszönjük az ilyen hazafiságot, de még ezeket a hazafiakat is, akik ilyen uton, ilyen eszközökkel akarnak mandátumhoz jutni, hogy legyen miből élni.

A választók pedig végre beláthatják, hogy a Kossuth-féle függetlenségiektől mit várhatnak. Gyalázzák a katolicizmust, megtámadják a védtelen katolikus papokat, szövetkeznek a kormánnyal, a nemzetiséggel, de még az ördöggel is, csak hogy *saját önző érdekeit* győzelemre vigyék.

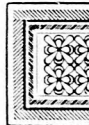
Ilyen pártot a magyar nép megvet, ilyen párt a magyar nép képviselőtére nem hivatott. Alakoskodnak, hazudnak, Kossuth Lajos nevét és tetteit emlegetik folyton, hogy megtévesszék a szegény választókat,

Miért nem dicsekesznek *Kossuth Ferencz tetteivel*? Mert ezekkel nem lehet dicsekedni, ezekről jobb nekik hallgatni. E helyett csak folyton azt emlegetik, hogy hát Kossuth Ferencz Kossuth Lajosnak fia. Hát tehet róla az apja, hogy ilyen fia lett? Vagy elég az a fiúnak, ha apja nagyokat tett? Ez csak takaró az ő általa elkövetett nagyon is hazafias sefteléseknek.

É.
a Kossuth-féle függetlenségi párt ellenében.

T.
pártra ellenében.
Ennek győzelem elpusztította.

É.

Za

István
Már-már
nek haza
hők a n
Tisza Ist
alkalm
Bánffy re
hez s kil
ugyanca
E közbe
mely felt
pártba. E
kozni a l
mentek
tisztesség
csak a ré
vissza. Ők
pártból. F
csak rövid
is lesz ho
azért, me
tovább hu
országom
jesen a li
keresztény
nak s vele
liberális s

A n

napján s
keit kere
Ujfaluban,
hegyen, Di
Major Pe
Károly fog
Endréden
Zichy Ján
tegnak att
ban napró

Édes magyar népem, leszámoltál te már a Kossuth-féle függetlenségekkel. Nem függetlenségi párt ez. Ez nem lehet hivatva a kormány működését a te nevedben ellenőrizni, mert sokkal inkább kellene az ő működésüket ellenőrizni.

Tisztességes magyar választópolgár erre a pártra nem szavaz. Lesz a magyarnak egy igaz ellenzéki pártja s ez a 29 pontu néppárt. Ennek a zászlója alá sorakozzunk, ezt segítségül győzelemre, s egyszerre ki lesz irtva a konkoly, elpusztítva a lélekkufárok.

Eljen a 29 pontu néppárt!

B K.

POLITIKAI HIREK.

Zavaros a Tisza — de nem a folyó, hanem a Tisza István beszéde, melyet Nagyváradon tartott a múlt héten. Már-már azt hittük, hogy a tisztelt honatyák nyugodtan mennek haza nyaralni, a mikor hirtelen összetornyosultak a felhők a nagyváradi határon s lecsapott a zivataros ménkü. Tisza István uram beszámolót ment tartani hívei közé s ez alkalommal kibökte, hogy bizony ő még mindig inkább huz Bánffy rendszeréhez, mint a mostani Széll Kálmán rendszeréhez s kibökte azt is, hogy a jelenlegi szabadelvű pártban ugyancsak nagy a forrongás az új és a régi hívek között. E közben úgy nyilatkozott a volt nemzeti pátról, mint a mely feltétlenül meghódolva olvadt bele a kormány-pártba. Ez ellen Apponyi és Horánszky azonnal sietett tiltakozni a lapok útján s nyíltan kimondták, hogy ők csak azért mentek bele a kormány-pártba, mert az vedlett át kissé tisztességesebb börbe. De ha észrevennék, hogy az ismét csak a régi erőszakos, tisztán hususfazék-rendszerre térne vissza, ők fogják tudni kötelességüket — azaz kilépnek a pártból. Fel van hát kavarva a híres békesség és valószínűleg csak rövid idő kérdése, hogy nyíltan kiüssön a háború. Nem is lesz hosszueletű az az összetakolt liberális párt: de nem azért, mert a nemzeti párt beleolvadt, hisz ez csak kissé tovább huzta a teljes kimulását, hanem azért, mert Magyarországon ép úgy, mint a külföldön, lejárt a magát teljesen a liberalizmus. Megeszmörlött tőle mindenki. Itt a keresztény restauráció ideje. Ez törli nyakát a liberalizmusnak s vele Tiszáéknak, Bánffyéknak ép úgy, mint a többi liberális seftelő uracsoknak.

A néppárt erősen folytatja hódító útját Péter Pál napján s az utána következő napokban Erdély bérczes vidékeit keresi fel s egymás után tart népgyűlést Gyergyó-Ujfaluban, Csoma-faluban, Alfaluban, Szent-Miklóson, Szárhegyen, Ditrón, Remetén, a mely helyeken Molnár János apát, Major Perencz dr., Farkas József képviselő és Kálmán Károly fogják fejtegetni a néppárt eszméit. Azonkívül Somogy-Endréden is lesz július 1-én néppárti népgyűlés, melyen Zichy János gróf fog elnökölni. A liberálisok szörnyen rettegnek attól a népszerűségtől, a melylyel a néppárt az országban napról-napra hódít s tücsköt-bokrot rákiabálnak fizetett

zsido lapjaikban, csak hogy hiába — az igazság napjának terjedő sugarait nem képesek utjában feltartóztatni.

Új kereskedelmi államtitkár. A már két hónap óta üresedésben levő kereskedelemügyi államtitkári állást betöltötték. Az eltávozott Schmidt helyére Dr. Nagy Ferencz jogtanárt nevezte ki a miniszter, a ki kedden el is foglalta már az állását s szép beszédet intézett a hivatalnokai karhoz. Hát azt tudjuk, hogy ezek az emberek tudnak beszélni, de hogy mennyit értenek az ipari és kereskedelmi tudást igénylő hivatalhoz, az majd később válik el. Nekünk nagy bajunk az Magyarországon, hogy vizügyi hivatal élére szőlőgazdát, kereskedelmire jogászt, jogira bölcészt és bölcseletire katonát szeretünk állítani, szóval soha olyan embert, a ki értene dolgához. Azért vannak aztán azok a sok érthetetlen rendelekek és fej nélküli gazdálkodás.

Kié legyen a föld?

IX.

Gróf Zichy Jenő az országos iparegyesület legutóbbi gyűlésén a következő beszédet mondta:

Tisztelt Uraim! A mai közgyűléssel mult husz esztendeje annak, hogy az országos iparegyesület élén az elnöki állást elfoglalni szerencsém van. Ezen hosszú husz esztendő alatt az ipar fejlesztése nagy lépésekkel haladt előre s ebben a haladásban kétségtelenül nagy érdeme van egyesületünknek is, mely mindig buzgón és lelkiismeretesen teljesítette feladatát s főleg az utolsó években nagy agítást fejtett ki az ipar gyakorlati érdekeinek előmozdítása körül, sok esetben igen tiszteletreméltó eredménnyel. És mégis, mintha a husz éves munkássággal nem állana arányban az az állapot, mely az iparfejlesztés mai mérlegének lezárása alkalmával mutatkozik.

És ha ennek okait kutatjuk, kétségtelenül rájövünk arra, hogy először is nálunk a társadalom pártoló tevékenysége és támogatása az iparral szemben még nagyon csekély és bizony nagyon helyénvaló az a mozgalom, mely most egyesületünk kebeléből kiindulva, azt tűzte céljául, hogy a társadalom közönyét megtörje és legjobbjainkat érdekebe vonja az iparpártolás nagy munkájában.

A második, még nagyobb baj továbbá a vállalkozás hiánya és a hazai tőke részvétlensége. Nálunk sok mindenre van pénz, csak ipari alapításokra nincsen. Még a meggazdagodott iparos is földet, birtokot vásárol, tehát elfordul az ipartól, viszont azonban a nagy mezőgazdáknak és földbirtokosoknak nem jut eszükbe, hogy gyárakat alapítsanak nyereségük értékesítésére. És így oda jutunk, hogy az a kevés gyárunk, a mi újabb alakul, bankok kezében van, — a mi egyes bankok mai rendszere mellett — nem tulságos nagy áldás az iparra, vagy pedig folytatjuk azt a politikát, hogy külföldről hozzuk be a tőkét is, a gyárost is s így maholnap nemcsak birtokaink jó része, hanem gyáraink jelentékeny része is külföldi kezekben lesz. A mit tehát a magyar ipar pártolására fogunk áldozni, annak jó része külföldi zsebekbe vándorol.

Mennyivel előnyösebb volna, ha a mi főuraink, főpapjaink, tőkepénzeseink és vállalkozóink teljesítenék kötelességeiket a gyáralapítás terén! Ez volna a nemzeti vagyonosodás legtermészetesebb biztosítása. Ezzel a fejezettel tehát nagyon érdemes foglalkozni

s e végből bátran ajánlom azt az iparegyesület gondoskodó figyelmébe.

A harmadik és legnagyobb baj azonban a gazdasági önállóság hiánya, melynek megváltoztatására oly sokszor törtünk innen lándzsát. Tavalyi évi jelentésünknek e tárgyra vonatkozó passzusa így szól:

Az országos iparegyesület, mely főnállása óta az önálló vámterület létesítése érdekében az első országos mozgalmat megindította s azóta e kérdésben számos részletes memorandumban szállott sorompóba: a vámtarifatervezetben örömmel látta az első tényleges lépést egyik legfőbb kívánságának teljesülésére nézve s ez alkalomból tradícióihoz hiven újból is kijelenti, hogy a hazai iparnak részben megerősödését, részben újjáteremtését és fölvirágoztatását első sorban csakis az önálló vámterülettel várja s ezért ennek létesítését mint a magyar ipar legeslegfontosabb létfeltételét kívánja, sőt követeli.

Ezt kellene minden évben fönne hangoztatnunk és ennek az óhajnak az érvényesüléseért a társadalom minden tényezőjének oly szívós kitartással kellene küzdeni mint az országos iparegyesületnek. És akkor lenne iparunk minden állami és társadalmi protekció nélkül is.

Az állami támogatás különben az utolsó években sokban fölemelkedett a régi chablonokon és sok mulasztást igyekezett pótolni, becsületes eszközökkel dolgozván a magyar ipar napi érdekeinek előmozdításán s jövőjének előkészítésén.

Az igazi és tartós sikert azonban mégis csak az önálló vámterület tudná biztosítani s ezért ezt a jelszót végrendeletként kellene hagyni mindazokra, a kik a hazai iparfejlesztés terén munkálkodni hivatva vannak és lesznek.

A végrendelet pedig azért jut eszembe, mert azt hiszem, hogy 20 esztendei elnöki működés után mégis jó volna az egyesületnek változtatni, helyettem fiatalabb agilisabb erőt elnökül megnyerni. Én a nyugalomban is szívesen leszek közkatona ama célokra, melyeket magának az egyesület kítűzött és hűséges fegyvertársa leszek küzdelmeinek az élet minden változatai között.

A leghőbb óhajom azonban mégis az volna, hogy a nyugalom árnyában lássam és élvezzem azokat az édes gyümölcsöket, melyeket az általunk elvetett és husz éven át szeretettel ápoltt vetés — teremni fog.

Ebben a reményben üdvözlöm önöket uraim, leghivebb munkatársainkat és a mai közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Ezen hazafias szép beszédre első sorban is az a megjegyzésünk, fog-e az a meggazdagodott iparos akkor is földet, birtokot vásárolni és az ipartól elpártolni, ha hazánk földbirtoka csupa 30 holdnyi parasztelkekre lesz majd felparcellázva? Bizony inkább meg fog akkor maradni iparosnak, semhogy esetleg neki magának kelljen szántani, vetni, aratni, trágyázni stb. stb. Hogy pedig nagybirtokosaink, különösen örökösök, viszont kényserítve lesznek majd az ezen cikksorozatban kifejtett földadóztatásnak megvalósítása esetén földjeiket a parasztságnak átengedni és ha nehéznek találják a kapa, kasza forgatását iparosokká, tisztviselőkké, orvosokká stb. lenni, azt úgy hisszük nem kell újra hebizonyítanunk az V. cikkben (Örökség-adó és birtokforgalmi adó) elmondottak után.

Aki tehát azt akarja és így első sorban is maga gróf Zichy Jenő, hogy megvalósuljanak az ő hazafias szép beszédjében kifejtett üdvös eszmék, annak erélyesen követelnie kell a 30 hold földnek vagyis a parasztságnak mielőbbi teljes adómentességét és egyáltalán mindazon adóreformokat, melyeket ezen cikksorozatunkban kifejtettünk.

És nem oly nehéz a 30 hold földnek teljes adómentességének kiküzdése, mint a hogy első tekintetre látszik. Söldner, bajorországi katolikus cenztrumparti országos képviselő azzal ajánlotta elfogadásra a bányatörvény tárgyalása alkalmából a bányászokra nézve a napi 8 órai munkaidőt, minthogy a bányászok mindnyájan követelik, meg is kell azt nekik adni. És a bajor képviselőház, a liberálisok kivételével, kik mindenütt a nagytőke érdekeinek védői és a munkások és a termelőosztályok ellenségei, nagy többséggel el is fogadta ezen érvelés alapján a bányaiparra nézve a törvényes 8 órai munkaidőt.

Követelje tehát nálunk, a mi hazánkban is minden kiscgazda és mezei munkás a 30 hold földnek teljes adómentességét, válasszák meg minden kerületben csak azt országos képviselőnek, ki becsületszóval megígéri, hogy a 30 hold földnek teljes adómentességeért fog küzdeni és akkor csak rövid idő kérdése még, hogy az adóvégrehajtó többet nem fogja zaklatni a kiscgazdát adóintéssel, összes vagyonát elárverezni, attól megfosztani, mintha lopással, rablással szerezte volna. Azt mondják, minden népnek olyan kormánya van, amilyent megérdemel.

Ha igazán olyan buta lennél hazám szegény népe, hogy egy kis vacsoráért, borért, pálinkáért olyanokat választasz országos képviselőkné, kik ellenségei a 30 hold föld adómentességének, akkor ne panaszkodj nyomorod, szegénységed felett, mert magad vagy az, ki önzetlen népbarátok helyett hóhérokat választottál magadnak.

Fel tehát! és kiáltuk lelkesülten, mint szélvihar és mennydörgés, a Kárpátoktól az Adriáig, a Lajthától a Moldva határig:

Éljen a 30 hold adómentessége!

Éljen a házadómentesség!

Éljen a 29 pontu néppárt!!!

Éljen az általános, közvetlen és titkos szavazati jog.

Végre újra kérjük olvasóinkat, de sőt hazánk minden becsületes munkából élő polgárát, írják meg nekünk észrevételeiket az ezen cikksorozatban foglalt adóreformok ellen, hogy esetleges kételyeiket azok helyessége és igazságossága felett szétoszlatthassuk.

Katolikus néppárti.

Vendéglőkben, koresmákban, kávéházakban, kávémezőkben, borbély üzletekben, fürdőhelyeken, egyletekben stb. kérjétek és követeljétek a Magyar Néplapot.

Sze
Gondvise
eseménye
dása egy
Anyaszen
a világeg
szent évm
De
gyarokra
nak, hogy
nak, hogy
hazáját,
római pá
val — m
sitéka) le
Illó
sok kétsz
hálákat a
gyelmét e
törhetlen
hazánk ir
hűséggel
A r
sége e cz
sze Magya
lés nyilvá
kilencszá
juk beszé
a katolic
zék Mária
Az
napjain fo
városában.
Az
het minden
hó 15-ig a
dapest, M
sági díj fe
hetnek a s
gyűléssel
ken szólás
tagjai lehe
koronát fi
nagygyűlés
Kedv
stb. gondos
programm
sítettnei.
A j
legyünk, k
Mag
A kir
tet, jöjjön
gények és
viselői jöjj
sebben, ho
magyar ner
zados évfor

Országos katolikus nagygyűlés

Felhívás Magyarország katolikusaihoz!

Szent és emlékeztető ez az esztendő, melyet az isteni Gondviselés kegyelme megérintett. Határköve egy eseményekben, tanulságokban gazdag évszázadnak, pirkadása egy szebb s boldogabb jövődönnek, melynek küszöbén Anyaszentegyházunk Jézus Szent Szíve elé hívja hódolatra a világegyház fiait s megnyitva az égi kegyelmek forrását, szent évek jelenti ki ezt az esztendőt.

De kétszeresen szent és emlékeztető az mi reánk magyarokra nézve, hiszen kilencszázadik évfordulója van annak, hogy katolikussá lett nemzetünk, kilencszáz éve annak, hogy a katholicizmus védi, oltalmazza a magyarok hazáját, hogy István első szentünk és apostoli királyunk a római pápától koronát kapott, s hogy ezzel a szent koronával — mely azóta államiségünk legfőbb palládiuma (biztosítéka) lett — megkoronáztatta magát.

Illő és szükséges tehát, hogy mi magyar katolikusok kétszeres lelkesedéssel üljük meg ezt a szent évet, hogy hálát adva az isteni gondviselésnek a múltért, áldó kegyelmét esdjük le a jövőre nézve, hogy kifejezést adjunk törhetlen hűségünknek, forró szeretetünknek egyházunk és hazánk iránt s fogadást tegyünk: a jövőben is egyforma hűséggel szeretni egyházat és hazát.

A magyarországi Katolikus Körök Országos Szövetsége e célból *Országos Katolikus Nagygyűlésre* hívja össze Magyarországot katolikusait, a mely katolikus nagygyűlés nyilvános hitvallása lesz a magyar katholicizmusnak a kilencszázados évfordulón s a mely nagygyűlésen meg fogjuk beszélni földadatainkat, teendőinket a jövőre nézve, hogy a katholicizmus a jövő századokban is éljen és virágozzék Mária országában.

Az országos katolikus nagygyűlés *augusztus 17—20 napjain fog megtartatni* Budapesten az ország fő- és székvárosában.

Az országos katolikus nagygyűlés rendes tagja lehet minden katolikus férfi, ki ezen szándékát folyó évi július hó 15-ig a nagygyűlést előkészítő bizottság irodájában (Budapest, Molnár-utca 11., Katolikus Kör) bejelenti s tagsági díj fejében négy koronát fizet. A rendes tagok résztvehetnek a szakosztályi üléseken, a nyilvános üléseken, a nagygyűléssel kapcsolatos ünnepségeken s a szakosztályi üléseken szólási és szavazási joggal bírnak. A hölgyek pártoló tagjai lehetnek nagygyűlésünknek s tagsági díj fejében két koronát fizetnek. A pártoló tagok a nyilvános üléseken s a nagygyűléssel kapcsolatos ünnepélyeken vehetnek részt.

Kedvezményes utazásról, olcsó ételmezésről, lakásról stb. gondoskodva leendő Mindezekről, valamint a részletes programról is idejekorán fognak a jelentkező tagok értesíttetni.

A jelentkezéseket, hogy mindennel idejében készen legyünk, kérjük július 15-éig beküldeni.

Magyarország katolikusai!

A kinek szívében él a hit, a lelkesedés, a hazaszeretet, jöjjön el a mi nagygyűlésünkre. Papok és világiak, szegények és gazdagok, egyesületeink, falvaink, városaink képviselői jöjjenek mennél nagyobb számmal, mennél tömegesebben, hogy nagygyűlésünkön képviselve legyen az egész magyar nemzet, hogy a magyar katholicizmus kilencszázados évfordulóján, a nemzetalkotó szent Jobb előtt az egész

magyar nemzet nevében rebejük el hálaimánkat a múltért, fogadalmunkat a jövőre nézve: hogy a jövőben katolikus magyarok akarunk lenni az idők végezetéig.

Budapest, 1900. június hó 1-én.

A Magyarországi Kath. Körök Országos szövetsége nevében:

Iff. gróf Zichy János, Pintér Kálmán,
elnökök.

Gróf Apponyi Géza, Beidl Alajos, báró Gerliczy Ferencz,
dr. Boromisza Tibor,

alelnökök.

Gyürky Ödön,

titkár.

Közkatonákból tábormokok.

A napoleoni háborúk alatt lett közmondássá, hogy minden közkatonára a bornyujában hordja a tábormagyi botot, vagyis azt a reményt, hogy ő belőle is lehet még tábormok. Az osztrák-magyar hadsereg közkatonáira is ráillik most már ez a szállóige, mert egy a napokban kiadott hadügyminiszteri rendelet megnyitotta a katonatiszti pályát mindazoknak, a kik eddig előleges képesítés hiánya miatt nem emelkedhettek ki a legénység sorából, akár mekkora volt is a tehetségük és a hajlandóságuk a katonai pályára. Az őrmesteri rang volt a legmagasabb, a mit eddig elérhettek. Az osztrák-magyar hadseregben 1866 óta nem is volt rá eset, hogy közkatonából tisztis rangra emelkedhetett volna valaki. A königráti vereség után engedték meg utoljára ezt az emelkedést, mert nagy hiány volt a tisztékben. Azóta csak katonaiskolát végzett hadapródok vagy egyéves önkéntesek előtt volt nyitva a tisztis pálya. Nem így volt ez régente, a mikor nem kutatták, hogy mit tanult, honnan származott a katonára, hanem csak a vitézi pályára való rátermettség volt az előhaladás lépcsője. A hadügyminiszteri rendelet, mely a katonai pálya régi világát teremti ujja, megeleveníti az emléket azoknak a nagy katonáknak, a kik közlegényi sorból emelkedtek magas rangra az osztrák-magyar hadseregben. Ezek között egyike a legnevezetesebbnek, a híres Simonyi öbester, ki szó-szoros értelmében rászületett a katonai pályára. Nem is akart más lenni, mint katonára s 1787-ben, a mikor atyja felhozta Pestre diáknak, megszökött az iskolából s beállt a Greffen-huszárok közé. Atyja kiváltotta, de ismét megszökött és Hajdu-Böszörményben fejére tette az ott verbuváló Wormbser-huszárok esküjét. Hőstetteinek sorozatát, melyek Toldi Miklóshoz hasonló legendaszerű alakot csináltak belőle, a francia háborúkban vitte véghez. Közlegényből hamarosan felvitte az őrmesteri rangig s 1797-ben, mikor egy szakasz huszárral a francziákra rontott s visszavette tőlük hadtestének elfoglalt tábori készletét és ágyuit, alhadnagygyá léptették elő. Fokról-fokra haladt azután az ezredesi rangig s a Mária-Terézia vitézségi éremmel együtt bárói czímet is kapott. De emelkedésénél még szédületesebb gyorsasággal esett vissza a homályba,

fényes polczáról. 1828-ban egyszerre felfüggesztették az ezredparancsnokságtól, majd négy esztendei vizsgálat után elvették rangját és bárói czimét, azután bezárták az aradi vár börtönébe. Itt halt meg félesztendei raboskodás után. Hogy mi volt a büne és bukásának oka, mindeddig nincs hitelesen kimutatva, mert a bűnügy iratainak elolvasását eddig senkinek sem engedték meg Bécsben. Hasonló módon emelkedett közlegényből tábornoki rangra Hadik András is, ki 1730-ban állt be huszárnak. Sok fényes haditette közül egyike a legnevezetesebbeknek berlini hőstette. 1757-ben ugyanis váratlanul Berlinben termett, szétverte a csekély számú megrémült őrséget s a lakosságra 310.000 tallér adót vetett ki, melyet még Nagy Frigyes seregének megérkezése előtt magával vitt. Ekkor történt vele az az eset, hogy Mária Teréziának berlini keztyüt akart vinni ajándékba. Vitt is ezer darabot, de csak otthon derült ki, hogy valamennyi balkézre való volt. 1763-ban megkapta a Mária-Terézia rendjelet s ugyanekkor a grófi rangot is. Az 1789-iki háboruban fővezér volt, de lábán kapott sebe miatt nyugalomba kellett vonulnia. Fényes sorsa volt a katonai pályán Siskovics Józsefnek, egy szegény szegedi polgár fiának is, ki 1719-ben született és 19 esztendőskorában állt be katonának. Közemből tábornagi rangra vitte fel s a Mária-Terézia-renddel együtt megkapta a bárói czimet is. Kutassy Ignác, a néhány évvel ezelőtt elhunyt honvédtábornok is mint közkatona kezdte a katonai pályát. A közöshadsereg öregebb tisztjei között elegendő számmal vannak, a kiket 1866-ban közkatonából léptettek elő hadnagygyá a csatatéren tanúsított vitéségük miatt.

Két nagy sztrájk a fővárosban.

A folytonos drágulás, a mindennap kisebbedő munkások mindinkább súlyosabbá teszik a szegény munkásnép helyzetét. Segíteni nem tud magán. A hatóság és társadalom nem törődik vele. A munkaadók pedig csak azzal gondolkodnak, hogy nekik legyen jó nagy hasznuk, a szegény néppel nem törődnek, mert ha el is pusztul egyik-másik a nyomorúságtól, van helyette ezer más.

Igy hát nem csoda, ha egyetlen fegyveréhez, a sztrájkhoz nyúl. Igaz, hogy kétélű fegyver: mert ha a sztrájk nem sikerül, maga magát sebz meg vele még jobban. De a remény, hogy tán sikerül, mégis kezükbe adja a kétélű fegyvert.

Az egyik sztrájk a magyar államvasuti gépgyár munkásai közt tört ki még a múlt héten. Gazdájuk az állam, a melynek megbízottja Vajkay igazgató annyira gögös, elbizakodott ember, hogy még szóba sem állt a munkásokkal, meg sem hallgatta a követelésüket, sőt a békéltető tárgyaláson, melyet a kerületi előljáró vezetett, meg sem jelent. Minek is. Az ő szénája rendben van. Ő neki nem kell reggel 6 órától este 8-ig dolgozni s mégis annyi fizetése van, mint 20 munkásnak együttvéve. A miniszter is ugylátszik helyeseli eljárását, mert különben tenne róla, hisz hatalmában van. De ő is csak a szájával pártolja a kis embereket, a tények azonban elmaradnak.

A munkások követelése igazán szerény. Főleg azt kérik, hogy a munkát előre alkudják ki velük, ne pedig akkor, mikor már készen van. Adjanak nekik jó anyagot, a miből jó munkát végezhetnek. Ha pedig a rossz anyag miatt használhatlan a végzett munka, ne vonják le nekik e végzett munkáért a bért. Továbbá tisztességes bánásmódot kívánnak a műhelyfőnökök részéről. De hát ez mind olyan kívánság, a mit Vajkay uram nem adhat meg. Ez a jó (?) ur is felcseperedett a paradicsomfára, annyit ért a gépgyári vezetéshez, mint az ökör a harangöntéshez, vagy a birka a sajt csináláshoz. De a hatalma megvan neki, hogy 4000 embert családosul megkínózzon és a mellett az államnak is nagy kárt csinál.

Ne a munkások bőrén akarják megtakarítani az, a mit a gépgyár az igazgatók számársága folytán veszít, hanem csapják el az ilyen tudatlan frátereket; legyen belőlük lámpagyújtogató, vagy utczaseprő, ahhoz talán értenek. De minálunk az a szokás, hogy *érettségizett* majmokat oda állítanak egy szaktudást és gyakorlatot kívánó gyár élére fényes (20—30,000 frtos) évi fizetéssel s ha két-három évig kinlódta ott, kárára az államnak és kinjára sok ezer munkáscsaládnak, akkor fényes végkielégítéssel elbocsátják, vagy más jól jövedelmező állásba teszik. Szóval, ő akkor is nyer, a mikor bűnhődnie kellene.

A rossz bánásmód és még rosszabb fizetés miatt kilépett a múlt héten körülbelül 4000 munkás s most sztrájkolnak s el vannak határozva inkább éhen halni, mintsem engedni.

Érdekes még megjegyezni, hogy a kisemberek és a hazai ipar pártolásával oly tele szájjal dicsekvő miniszter ur alatt a most Budapesten épülő két nagy hidnál legnagyobb részt olasz munkások dolgoznak. Ezeknek fizet az állam óránként 80 fillért, míg a magyar munkásoknak ugyanezen munkánál csak 30 fillért fizetnek. Így néz ki nálunk a magyar ipar és a kisemberek pártolása igazában.

A másik nagy sztrájk vasárnap reggel ütött ki a közuti villamos vasut társaság alkalmazottjai között. Ezek az emberek valóságos páriák. Reggel 5 órától fogva szolgálatban vannak éjjel 11, sőt 12 óráig is, szabad napjuk minden 14 napban van, de akkor is csak úgy, ha nem kell valaki beteget helyettesíteni. Ezért a *csekély* kis munkájukért, a mi még egy állatnak is sok, havonként 36 forintot kapnak és 60—100 frtig menő lakpénzt.

Ebből éljen meg az ember. Ebből tartson fenn családot, ruházza, iskoláztassa gyermekeit! Hallatlan a mai viszonyok mellett, hogy az ilyen fehér rabszolgatartást már rég nem tiltotta el az állam.

Most ezek a szegény emberek csak azt kérték, hogy legalább 40 forint havi fizetést adjanak nekik, valamivel több lakpénzt, hogy ők is mint emberek családjukkal egy kis szerény szobácskában lakjanak. Nem, ezeknek sem lehetett a megélhetéshez szükséges legparányibb ja itást megadni, így hát vagy 1500-an vasárnap reggel nem álltak szolgálatba.

Az igazgatóság persze nem esett kétségbe, összeszedte az összes ellenőroket, felügyelőket, napszámásokat és megpróbálta velük pótolni a sztrájkoló kocsivezetőket és konduktorokat. De nem ment ám a dolog. A munkából kikopott aransipkás ellenőrok, meg a kocsivezetéshez nem értő napszámások siralmas látványt nyújtottak a közönségnek. A

kocsik ne
ték az ár
hátul fo
milyen je
utazott s

De
nem kény
bosszank
kán közle
— a mi
halálos e

Cse
tudatlan
életvesze
fűtyülne
szerien a
nem állit
sem a kö
csak a p
száju saj
sztrájkho
evezővers
loghoz, f
ségek tel
az ő emb
nem fizet
számíthat
malomra.

Ebből
azok az
szemfény
ember Ma
tésével p

De
érkezik a
után vég
vezettetni
fogva köz
Erről
közeli elj

Meg
ne vettem
vissza p
Hát még
majd kiad
kel kever
ugy szem
soha több
embernek

Fűt
Egy stácz
keményre

kocsik nem mentek, hanem csak döcögtek, mert nem merték az áramvezetőt kinyitni, nehogy elragadja a kocsit. A hátul foglalatokos jegyszedő pedig azt se tudta kinek milyen jegyet kell adni. Így természetesen sok ember potyára utazott s nem volt hija a derült jeleneteknek.

De volt ám szomorú jelenet is. A közönség, a mely nem kényelemből, hanem szükségből utazik, mert siet, eléggé bosszankodott, mikor hiába várta a kocsikat, a melyek ritkán közlekedtek s így mindig túl voltak zsufolva. Azonkívül — a mi a legszomorubb — mindjárt az első napon több halálos elgázolás történt.

Csodáljuk a mi hatóságunkat, hogy megengedte a tudatlan vezetőkké váló kocsizást, a mikor az a közönségre életveszedelemmel jár. Bécsben már nem olyan könnyen fűtyülne a vasutársaság. Ott a hatóság beszüntetné egyszerűen a forgalmat mindaddig, míg egyes kocsivezetőket nem állítanának a kocsik élére. De minálunk nem törődnek sem a közönség, sem a szegény alkalmazottak érdekével, csak a pénzes-zsák dédelgetésével. Érdekes, hogy a nagyszájú sajtó is mennyire nem szól hozzá e két nagyérdékű sztrájkhoz. Hasábot irnak a labdarugóversenyről meg az evezőversenyről, de hogy hathatósan hozzászólnának e dologhoz, felszólítanak a kormányt és a hatóságokat kötelességeik teljesítésére és megleczkéztetné a kapzsi pénz-zsákot az ő emberkinzásáért, olyan nincs, ezt nem teszi, mert ezt nem fizetik meg jól. Ezért a munkáért csak ezek halájára számíthat, míg a pénz-zsák dédelgetése aranyakat hajt a malomra.

Ebből is megtanulhatod kedves olvasóm, hogy melyek azok az ujságok, a kik a szegény népet védik s melyek a szemfényvesztő tökepénzes-pártolók. S találkozik még épeszű ember Magyarországon, ki ilyen ujságokat olvas és előfizetésével pártol.

De ne busuljunk. Van igazság az Égben. Végre elérkezik a leszámolás napja. A szegény nép is annyi próba után végre östudatra ébred s nem fogja magát tovább félrevezettetni a liberális jötevőktől és ujságoktól, hanem összefogva közös erővel lenyomja régi ellenségét.

Erre csak a keresztény szocializmus képes, melynek közeli eljövételét már ma megjósolhatjuk.

Római levelek.

Negyedik levél.

Megjártam a borral, akit a vasutnál vettem. Bár csak ne vettem volna. Mert először is a kulacsomat úgy összevissza pingálta, hogy nincs az a lug, ami tisztára mossa. Hát még milyen volt annak a lének az ize? Uram bocsá! Majd kiadtam az első kortyot. Tiszta moslék volt az festékel keverve. Az a kis savanyúság is, ami benne volt, csak úgy szemszurásnak lett belekavarva. No fel is fogtam, hogy soha többé talján vasutastól bort nem veszek. Sz' nem embernek való a!

Fűtyült a gőzös és én tovább repültem Róma felé! Egy stációhoz ahogy közeledtünk, hát kivágott lajhiban, keményre kitéglázott hófehér inggalérral és fecskefarku fe-

rete kabáttal ékes gavallérok sétáltak. Valami grófok lehetnek gondoltam. Hogy nem valami közönséges urak voltak, azt onnét gyanúsítottam, hogy mindenkinek le volt borotválva a bajusza, s szakálából is csak annyi lett meghagyva, a mi a két füle irányába lefelé nyult. Olyan formán nézhetek ki, mint Széll Kálmán. Még arra is gondoltam, hátha valami rokonsága.

Hát még milyen nagyot néztem, mikor azt láttam, hogy mindegyik egy nagy terített asztalhoz siet és valamit felkap. Az egyik egy kis deszkát vett fel, rajta fajn virslivel meg sóskiflivel; a másik egy kosárban olyan félmeszelyes üvegekben bort hozott, a harmadik ott istrázsált a nagy asztalnál és mindenféle harapni valókat és italokat tartott. No mondok magamban, itt bizonyosan követválasztás van és a nagyságos urak megemberelik a választókat, ahogy az már nálunk nagy Magyarországon szokás, mikor az urak még kezét is szorítanak a választókkal. De hát, hogy a követ ur maga czipelje az ételt és italt a szegény választóhoz, azt még a szélső bal választásnál sem láttam. Bizony finom urak ezek! — mondom.

De mintha csak az égből pottyantam volna le, mikor azt vettem észre, hogy az utas urak, a kik a virslihez meg a boros üvegekhez nyultak, mindjárt pénzzel is kínálták ezeket a finom urakat. No ez nálunk nem történik. De még csak a kéne, hogy a szegény paraszt választó, aki erre a nagy napra már régen készül, még pénzt adjon a követ urnak! Köszönje meg, ha vakaki ingyért bemegy a választásra. De nálunk mikor Bánffy volt a miniszter, hogy az Isten nyugtassa meg, még tíz pengőst is kapott egy-egy szaváló.

Ahogy így tünődök, hát egy új utas szállott be hozzánk. A ruhájáról ítélve valami németnek gondoltam, mert nem volt sem ptykés mentéje, sem pörge kalapja, a nadrágja sem volt szűk, mint a miénk. Végig néztem rajtam, aztán hozzám kezdett szólni, mintha csak agyonütöttek volna, olyan néma lettem a bámulattól, mikor magyar szót hallottam tőle. Igen! magyarul szólott. „Dicsértessek“ — volt az első szava. Majd kezét csókoltam neki örömben. Aztán azt kérdeztem tőle, hogy mi járatban van itt? Hát ekkor két öreg könnyűült ki az orcájára és felsóhajtva így szólt: Én biz jómódu kisgazda voltam Magyarországon, de hát elpusztult a vagyonom és most vándorolok kifelé Amerikába, hogy egy kis pénzt keressek, amiből szegény családomat eltartsam.

Hát hová megy kegyelmed? kérdelem. Csak Udine talján városig megyek, ami nincs messze, ahol sok más magyar várakozik reám, a kik szintén ki akarnak menni.

Jaj szegény magyarok — mondom — hát nem tudtok ti már csakugyan megmaradni Szent István országába? Nem biz a! felelt. Nemsokára egészen elfoglalják azt a kazárok.

Hát kik azok a kazárok? — kérdelem. Mert azt tudtam, hogy nálunk a zsidók az urak. De hogy valami másfajta uraságok is letelepedtek volna minálunk? arról semmit sem hallottam. Mert hát bevallom bűnömöt, ujságot nem hordatok, mert nincs miből.

Hát aztán elmondta nekem, hogy ezek a kazárok újmódi zsidók, a kiknek szintén szabad a bemenet az országba. Ők szegényesen jönnek be az országba, de hamarosan megtollasodnak. Mert hát míg a magyar magyar lesz, megissza a pálinkát. Ezek a kazárok pedig jófajta pálinkát árulnak. Elejénte pénz sem kell nekik. Elfogadnak egy porció pálinkáért egy-egy szakajtó kosár búzát, egy pár tojást, egy

esirkét. Egy néhány hónap múlva már árul másféle portékákat is. A népek úgy járják a boltját, mint valami bucsujáró helyet. Mert hát a pálinka mindenkinek jól esik, itt pedig olyan erős pálinkát árulnak, hogy szinte reszeli az ember torkát. De csak ezután következik a hadd el hadd; mert a sok apró adósság felszaporodik annál, akinek nincs odavinni való buzája. A kazár aztán írást kér, persze az adósságot egy kis kamattal megtetejezi. Aztán az írás nem is szól egy esztendőre, hanem csak pár hónapra. Ha a szegény ember nem tud ekkor fizetni, megint írást vesznek tőle és újabb kamattal tetejezik az adósságot. Hát most persze megy a dolog. Jön aztán a foglalás: aztán a licitáció. Eluszik a szegény embernek a tehene, vagy más jószágja, ha volt. Egy másik még rosszabbul jár. Mert megszorul és a kazár neki nagy kamatra ad kölcsön, mert hát már sok pénzre tett szert a boltjával. A szegény megesalt ember felvett ötven forintot, hogy holmiját az adóba el ne vihessék, meg aztán vetés alá való mag is kéne. De ötven forint helyett ír nyolcvanra az adósságlevélbe. No ezt ugyan soh-se fizeti meg. Hát eluszik a háza! Így pusztul el az ország.

No de ne fujjuk ezt a szomorú nótát! meg akartam tudni, hogy kik ezek a finom gavallérok? Erről majd a jövő levélben. Addig is csókolom a puájukat.

Pohos Márton

Simon Áron megtérése.*

Simon zsidóknál örömtünet van ma:
Regina leánya eljegyzését tartja.
Mindenki örül, csak az eljegyzett mátká
A pitvarban búsul, egyedül, magába.

Utána megy apja, a dúsgazdag Áron,
Hívja lányát, de ez nem megy semmi áron.
Elvégre is így szól: „Valamit én mondok,
Nagyobb leszen erre, tudom a te gondod.

Salamonnak szántál. Ámde tudjad ezt meg:
Hogy én Salamonnak neje sohse leszek.
Mert már esztendeje eljegyzett egy legény,
Az igaz, nem gazdag — hanem inkább szegény“.

„Ki az? Mondd meg gyorsan? — kérdi tőle apja.
„Megmondom — szól a lány — mert apám akarja.
Virág Ferenczéknek deli fia: Pista,
Szerelme irántam őszinte és tiszta.“

Simon Áron jajgat — majd a haját tépi,
Mérgében, dühében könnye is hull neki,
Rárvall a lányra: „keresztényt szeretni
Hogy mertél te? — Ámde ebből nem lesz semmi.

* Mutatvány „Mária Esték“ című verseskötetéből, mely 52 ilyen szebbnél-szebb legendát tartalmaz. Ára a 292 oldalas könyvnek 2 korona; kapható lapunk kiadóhivatalában.

„Salamonhoz méssz te! Vagy megöllek nyomban!“
Dühösködik Áron zsidó egyre, jobban.
Elmulik a düh, lecsillapul mérge,
Átölelve lányát így szól neki végre:

„Egyetlen egy kincsem ezen a világon,
Te vagy nekem itten gyémántos virágom,
Ne szomorítsd apád? Menj te Salamonhoz,
Szeretni fog téged, a tenyerén hordoz.

Tudod, hogy szeretlek, jobban életemnél,
Nem volnék már én se, hogyha te nem lennél.
Teljesítsd ősz apád régi akaróját,
Ugyis tudod, mások szinte ezt akarják.“

Simon Régi most csak annyit mond apjának,
Hogy ő neki rögtön vettessen most ágyat.
Mert beteg a lelke, beteg, fázik teste,
Le is fekiült menten, még azon az este.

Simon zsidó jajgat . . . doktort hivat neki.
Nemcsak egyet: hármat. Mind a három nézi.
Az egyik ezt mondja, a másik azt mondta,
Még sokasul Simon Áron zsidó gondja.

Simon zsidó lánya fekszik forró lázba'
Egy nagy betegségben: nagyfokú hagymázba',
Simon zsidó jajgat, tépi ősz szakállát,
Könnye is hull neki, amikor nem látják.

A doktorok semmit nem tehetnek itten;
Itt csak egy segíthet: a hatalmas Isten.
Egyik doktor így szól: „Holnap reggel vége,
Így van ez megírva Jehova könyvébe!“

Eljő Virág Pista, édes szeretője,
Hogy utólszor ő is elbucuzzék tőle.
(Most már hozzá adná Reginát az apja
De hiszen már itt van az utolsó napja.)

Simon zsidó lánya szemeit felnyitja:
Ott térdel előtte szeretője, Pista.
Valamit súg neki . . . hazafut a legény,
Egy Mária-képet a falról levévén:

Nyomba felakasztja a beteg szobába'
Kicsi piros mécsesét szinte gyújt alája.
S csendesen odamegy a beteg leányhoz:
„Imádkozunk ketten a Szűz Máriához“.

Imádkozik Pista: „Mária, légy üdvöz',
Vezess el te engem a mennyei üdvözhöz.
Gyógyíts meg te engem“ . . . Simon zsidó lánya
Reszkető ajkával susogja utána:

„Üdvözlégy Mária — teljes vagy malasztal,
Az én lelkem téged dicsér és magasztal . . .“
Simon zsidó hallgat, fejét rázza némán:
„Nem segít ez rajta, tudom rég azt én már.“

Csendesen
A doktorok
Amelyik
Hangosan

Simon Áron
Valami c
„Akárm
De isteni

Simon Áron
Beszélhet
Szemeivel
A halál t

Akinek az
„Mária le
Üdvözlégy
Az Ur va

Fölkiált
Haldd m
Mihelyest
A kereszt

S úgy tet
Senki sem
Szűz Mári
Most már

Énekemne
Hanem h
Ámde olv
Virág Pista

Azaz nem
Jaj, hogy
Ámde sze
Máriának

Király elha
téválasztott
Ujfalú kül
közadomán
táron. A
mutatja s
magyar szo
tötték bron
napségek r
vármegye
Bruckban t
lyaudvar el

Csendesen elalszik Simon zsidó lánya,
A doktorok jönnek, újra megvizsgálva.
Amelyik azt mondta: Meghal holnap reggel,
Hangosan kiáltott: „Jehova! ne hagyj el!”

Simon Áron halod? Simon Áron látod?
Valami csodától meggyógyult a lányod,
„Akármilyen lehetett . . . akármilyen volt legyen:
De isteni kéz volt — tudom én azt régen.”

Simon Áron tudja, hogy mi volt e csoda?
Beszélhet a doktor, nem figyel már oda.
Szemeivel látott, két szemével látta:
A halál torkából, hogy jött vissza lánya.

Akinek az ajka most is rebeg halkán:
„Mária légy velem hogyha már meghaltam.
Üdvözlégy Mária! Malasztal vagy teljes . . .
Az Ur van teveled“ . . . hallgatni mily kedves.

Fölkiált most Áron: „Meggyőztél nagy Isten!
Haldd meg fogadásom, amit teszek itten.
Mihelyest meggyógyul nagy beteg leányom:
A keresztény hitre áttérünk mindnyújan.”

S úgy tett, amint mondta, áttérének ketten,
Senki sem dicsérte buzgóbban és szebben
Szűz Mária nevét, mint ő Simon Áron,
Most már Simon Péter — míg él a világon.

Énekemnek szinte itt szakadt most vége,
Hanem hozzátenni még valamit kéne.
Ámde olvasóim ugyanis tudják régen:
Virág Pistáné lett Regina a télen.

Azaz nem Regina, hanem a Mariska.
Jaj, hogyan szereti őt most Virág Pista.
Ámde szerelmükben minden áldott este
Máriának nevét zöngik áldva . . . esdve.

HIREK.

Királyszobor a határon. Annak emlékére, hogy a király elhatározásából a Lajtha melletti *Bruck* községet kétváltasztották, még pedig a Lajthán inneni részből *Bruck-Ujfalú* külön magyar községet csináltak, a megye közönsége közadományokból ő felsége bronzszobrát állította fel a határon. A szobor a király kettős életnagyságu mellszobrát mutatja s bronzból készült. A mintát Zala György jóhírű magyar szobrász készítette s egy párisi érezöntődébe öntötték bronzba. A szoborleplezés vasárnap volt fényes ünnepségek mellett, a melyen az egész vármegye és szomszédvármegye kitünőségei és óriási közönség, nemkülönben a *Bruckban* táborozó katonaság is részt vett. A szobor a pályaudvar előtti háromszögű térségen van felállítva.

A trónörökös házasodik. Sok huza-vona után végre bizonyos lett, hogy *Ferencz Ferdinánd* trónörökös elveszi *Chotek Zsófia* grófnőt. Kezdetben a király nem akart beleegyezni a házasságba, mert *Chotek* grófnő nem királyi házból való leány, de végre megesett a jóságos szíve a két szerelmesen s engedett. A jövő hónapban lesz meg az esküvő *Reichstadtban*. Ezt megelőzi azonban a trónörökös eskütétele, mely most esütörtökön, Péter-Pál napja előtt történik meg. A trónörökös ugyanis a törvények szerint, miután nem királyi leányt vesz el, megtartja ugyan a trónöröklési jogot, de felesége nem lesz megkoronázva sem a magyar, sem az osztrák koronával, hanem csak „ő felsége a király neje” címet fogja viselni s gyermekeik nem öröklik a trónt. A két szerelmes mindebbe beletörődik, csak egymásé lehetnek. Mit tehetnek ők a törvény és szokások ridég betűi ellen — szeretik egymást, egymáséi akarnak lenni még így is. Legyenek boldogok. Isten áldása kárpótolja őket mindazért, a mit a földön divó társadalmi beosztás ridegsége megvon tőlük.

A magyar szent korona kiállítása. A jubileumi szent év alkalmából az ünnepségeket rendező bizottság tervbe vette, hogy a magyar szent korona ez év augusztus 15-ikétől, Nagy Boldogasszony napjától augusztus 20-ig, Szent István napjáig közszemlére állíttassék ki a budavári koronázó Mátyástemplomban. A kitétel nagy fényvel történnek. A szertartást *Vaszary Kolos* bibornok hercegprimás végezné az ország nagyjainak jelenlétében. A szent koronához a vidékről zarándoklatokat rendeznének. Mivel azonban a szent koronát a koronázási műkincsekkel együtt budai királyi palotában befalazott helyen őrzik és annak kitételéhez a király, valamint a kormány beleegyezése szükséges, az illetékes egyházi hatóság megindította, a tárgyalást a kormánnyal a szent korona kitételének megengedése iránt.

Négy gyermekének gyilkosa. Borzalmas gyilkosság történt *Kézdi-Vásárhelyen*. Egy jómódu cipépszemesternek, *Csiszár Áronnak* fiatal felesége meggyilkolta négy gyermekét s azután saját magát akarta elpusztítani. Az asszony kegyetlen tettének oka az volt, hogy iszákos, durva férje nagyon elkeserítette az életét. A minap is részegen jött haza éjjel a kocsmából *Csiszár Áron* s keményen összeveszett a feleségével. Az asszony megvárta, míg az ura elaludt, aztán három órakerkelt és fölöltöztette négy kis gyermekét és bevitte *Oroszfaluba*, hol *Molnár Józsiás* malomának gátjánál előbb mind a négy gyermekét megfojtotta, azután bedobta őket a *Kászon* vizébe. *Csiszárné* egy ideig még habozott, azután beugrott a folyóba ő is. A molnárlegények, kik a munkához akartak fogni és a folyóvíz vizet a malomra akarták bocsátani, észrevették a fuldokló asszonyt, kit nagy nehezre kimentettek és életre keltettek. Miután a megnyitott szilipen a víz lefolyt, a mederben megtalálták a négy kis holttestet. A legnagyobb gyermek öt éves, a legkisebb három hónapos volt. A városban gyorsan terjedt el a borzalmas gyilkosság híre s nemsokára óriási embertömeg gyűlt össze, a mely *Csiszár Áron* német agyon akarta verni, amit csak a rendőrség és esendőrség akadályozott meg. Az anyát az ügyészség fogházában helyezték el.

A villámcsapások. Az időjárás a május végéig bejelentett villámcsapásokról a következő kimutatást közli: *Emberéletben* 18 esetben okozott pusztítást a villám. *Szarvasmarha* 18, *ló* 9, *sertés* 4 pusztult el a villámcsapás következtében: 46 esetben gyújtott, 27 esetben épületet rombolt a villám, anélkül, hogy lángot fogott volna, ezek közt 4 templom is van. *Fában* 63 esetben tett kárt, legnagyobb

részt fenyő, jegenye, nyár, fűz és gyümölcsfákban, a legritkább a bükkfa, mely különös módon a villám által meg lett kímélve. 2-szer gyújtott a villám szalmakazalt, kösziklára 3-szor esapott, 9 táviróoszlopot forgácsolt szét; telefonvezetékekbe és távirógépbe egy-egy villám csapott, telefonvezeték és oszlop 9 esetben sérült meg a villám által. Laktanyát, katonakórházat, tüzoltó tornyot és tégláégető kemenczét 1—1 esetben sujtott, kútgémen 1-szer, viharágyun 2-szer, kéményen 6-szor, vasúti kocsin 1-szer és egyéb tárgyon 5-ször vitt romboló munkát véghez a villám. E felsorolt esetek összesen 227 villámcsapás által okozott kárról tesznek tanuságot.

A négyes fogat. Sok embernek okozta már vesztét a négyes fogat. Papp Belát is ez vitte rá a testvérgyilkosságra, mert az öcsese pénzére áhitozott, hogy a négyes fogatjától ne kelljen elválnia. Ilyen passziója volt Szabó László, Kozma község jegyzőjének is, a ki mint a kassai Pannonia írja, közel tizenhárom ezer koronát sikkasztott a község vagyonából s a lopott pénzen négyes fogatot tartott. A mikor aztán fegyelmi vizsgálatot indítottak ellene, megszökött. Most országosan körözik a sikkasztó jegyzőt.

Gyilkos czeruza. Cord Meyernek, az amerikai milliomos ezukorkirálynak legidősebb fiát különös vérmérgezés ölte meg. Meyer, a kinek két öcsesével együtt óriás banküzlete van, a minap czeruzahegyezés közben megvágta az ujját. A kis sebbel egyáltalában nem törődött, de már éjjel borzasztó fájdalmat érzett az ujjában. Akkorra már az egész keze nagyon meg volt dagadva, s az orvos vérmérgezést állapított meg. Bár a szerencsétlen embert a legkiválóbb newyorki sebészek gyógyították, még sem tudták megmenteni. Jó lesz hát vigyázni a czeruzával, kivált a gyermekeknek, kik sokszor vigyázatlanságból, de sokszor pajkosságból is megszurják magukat.

A custozzai csata évfordulója. Harmincznegyedik esztendeje volt e héten adnak a híres custozzai csatának, amelyben az osztrák-magyar hadsereg a magyar fiuk hősiessége révén diadalt aratott. Tizennevez magyar ezred vett részt a véres csatában, köztük a vitézségéről híres szatmári ezred Lederer báró ezredes vezetésével, akit a császár kegye később a csata után a vitézségi aranyéremmel tüntetett ki. Érdekes fölemlíteni, hogy a csata sorsát félreértett parancs döntötte el. A Monte Croce magaslat körül, amely az olaszok legerősebb hadállása volt, elkekeredett harc folyt az alpesi vadászok és az 5-ik gyalogezred között. A vitéz alpesiek rohamot roham után vertek vissza, úgy, hogy Lederer báró, az ezred parancsnoka, kiadta a parancsot a mellette álló *Ducsepánszky* Györgynek, hogy fujjon le a visszavonulásra. A trombitás azonban a csata zajában nem jól hallotta az adott parancsot s teljes erejéből tizszer egymás után ostromra trombitálta a katonákat. Az elkekeredett szatmári fiuk olyan erővel támadtak a biztos állásban levő alpesi vadászokra, hogy a szuronyroham elől végre is elhagyták a Monte Croce magaslatot. Demeter káplár pedig megmentette az ezred zászlóját. A harc eldőlt. Csata után senki sem kereste az indító okokat s a két vitéz katonát, Lederer bárót és Demeter káplárt arany éremmel tüntette ki a császár. A szegény *Ducsepánszky*, a ki a félreértett parancs folytán rohamra fujt s ezáltal megnyerték a csatát, nem kapott semmit.

Elítélt borhamisító. Az országos hírnévre vergődött egri borhamisítók egyikét, *Fischer Simont*, az első foku hatóság hamis borok forgalomba hozatala miatt 600 korona

fő-, több rendbeli mellékbüntetésre és az ítéletnek hirlapokban való közzétételére ítélte. Az ítélet ellen Fischer Simon is, meg a borellenőrző bizottság is fellebezést nyújtott be, melyet ma intézett el az alispán, mint másodfoku hatóság. Az elintézés egy cseppet sem válik Fischernek javára, mert a másodfoku ítélet nemcsak hamis borok forgalomba hozatalában, hanem *hamis bor-gyártásban* is vétkesnek mondta ki s ezen az alapon újabb 600 korona pénzbüntetésre és 30 napi meg nem váltható börtönre ítélte. Így kellene elbánni ezekkel a csaló hunczutokkal mind, mert már is tönkretették a magyar bor jó hírnevét, a mit századokon át híven megőriztek apáink és dédapáink. De mióta elárasztotta az országot az a csaló piócza-sereg, azóta hamisítanak mindent, mert a fő — a rebach, a gseft.

Szörnyű vihar és záporosó dühöngött mult péntek este a fővárosban. Számos helyen megrongálta az épületeket fákat esavart ki tövestül, ablakokat zuzott. Lapunk nyomdahelyiségeit is annyira elárasztotta a víz, hogy a szedők térdig jártak benne. A tüzoltóságtól kellett hozni egy hatalmas szivattyút, mellyel másnap reggelig szivattyúzták ki a tómedek vizet. Sok papir és egyéb anyag megrongálódott.

A kőbányai templom felszentelése szerdán ment végbe Bolthizár püspök jelenlétében. A templom a parkkal együtt 420.000 forintba került. Ezt a költséget a főváros viseli. Adományok is voltak, amelyeknek összege körülbelül 40.000 forintra tehető. Ily módon a templom 460.000 forintot képvisel. 1894-ben kezdtek építeni s 1899-ben fejezték be az építést. Lechner Ödön tervei szerint épült a templom. Ő vezette az építkezést. Mivel azonban az összes költségek csak 250.000 forintra voltak előirányozva s a „többköltség” egyre szaporodott: az építési megbízást az építésztlől időközben megvonták s a belső berendezést már más építész végezte. Feltűnő szép a főoltár, szent László királynak, a templom védőszentjének a képével. Ez a festmény Roskovics Ignác festőművész munkája. A templom előtt fényes diadalkapu volt s itt a püspököt a kerületi előjáró, a fővárosnak, mint kegyurnak a képviselője fogadta 40 fehérruhás leánykával, akik a püspök útjába virágokat bintettek. Reggel fél nyolczkor kezdődött a szertartás harangszenteléssel. Félórával később a templomot szentelte fel a püspök. Ezután mise volt s Hock János kőbányai római katolikus plebános szent beszédet tartott. Délben a templom felszentelése után az előjáróság dísztermében a szolgálattevő papság és a vendégek számára villásreggelit rendeztek.

Merénylet egy kanonok ellen. Pécsről írják, hogy ott hétfőn délután fél 4 órakor a püspöki szeminárium rektorát, Pozsgay József kanonokot, pápai kamarást, szemináriumi lakosztályában felkereste Potay Mátvás szabó, szemináriumi reverenda-szállító, akitől késedelmes szállítás miatt elvenni akarta a szállítást. A szabó kérlelte a kanonokot, de mert ismételtelen késedelmesen szállította a szükségelt ruhákat, Pozsgay ragaszkodott elhatározásához. Erre Potay revolvert rántott és háromszor rálőtt a kanonokra. Egy golyó az arczát furta át, egy a karját találta és a harmadik nem talált. Erre Potay kétszer magára lőtt. A kanonok sérülése nem életveszélyes. A merénylő sebesülése föltétlenül halálos.

Örülhetünk. Romániában megsokalták a zsidók okozta pusztításokat és szigoruan lépnek fel velük szemben. Ez persze a zsidóknak nem tetszik s tömegesen vándorolnak ki. Először természetesen a szomszédos Magyarországra jönnek. Bár azt mondják, hogy keresztül utaznak Amerika felé, de nem hisszük, hogy az átutazás alkalmával nem-

fog itt ragadni a fele ebben a zsidóknak oly gyönyört nyújtó országban. Hol találnának ők még egy hasonló kedvező talajt a letelepedésre? Sehol. Csak itt, mert itt van elég keresztény, ki elvégzi a nehéz munkát, melyre a zsidónak szüksége van, hogy nyereszkedhessék. Nem kívánnak ők zsidóországot! Ments Isten! Hisz ők éhenhalnának. Mivel gseftelnének, mikor egyikük sem dolgozna? Azért erősen hisszük, hogy e dicső keresztülutazásnál ismét csak itt ragad egy csomó, ebből a szerény, szorgalmas, hasznóhozó fajzataból. És a mi kormányunk mit tesz mindezzel szemben? Semmit. Ugy látszik örül a jövevényeknek. Ő tudja miért. Mi átkozzuk a pillanatot, a mikor először tették be ide a lábukat a honboldogítók.

Nagy baj a hirtelen felindulás. Fehértemplom a napokban aratás közben borzalmas vérengzés történt, melynek egy halottja és egy egész életére nyomorékká tett sebesültje van. Két oláh arató veszett össze. A szóváltást hamarosan tetlegesség követte s a két munkás kezében megvillant a kasa. Korbély Traila oly erővel vágta borzasztó fegyverét Boncsa János derekába, hogy a szerencsétlen embert a szó szoros értelmében kettévágta. Az összezapásnál Boncsa a karját vágta meg gyilkosának, aki egész életére nyomorék marad. A gyilkost a csendőrség nyomban le tartóztatta.

A Müller-féle villanyos delejes kereszt, mely rövid idő alatt világhírű nevet szerzett, gyógyít mindennemű köszvény, reumatikus bajokat, továbbá igen czélszerűnek bizonyult álmatlanság, asthma, bágvadtság, étvágytalanság, epilepsia, fülzúgás, migrain és nagyot hallás ellen. Általában minden az idegrendszerben előálló baj ellen. Számos levél közül, melyek e keresztet dicsérik, egynek rövid kivonatát közöljük: Budapest, 1900. április havában. Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy az Öntől beszerzett villany delejes keresztnek nálam nagyszerű hatása volt, úgy hogy az Önnél vásárolt 3 kereszt közül kettőt tovább adtam s így szenvedő embertársaimnak nagy szolgálatot tettem. Egyiket Szüts Katának Bagajurze adtam, kit 7 évig tartó szívizorulástól mentett meg e kereszt. A másikat Pap Györgynének Török-Kanizsára küldtem, ki nagyfokú szívbeteg s köszvényben sínlődött s ki ma teljesen vissza nyerte egészségét. Midőn indítva érzem magam ez uton köszönetemet kifejezni maradtam tisztelettel Czamlík Alajos, Kőbánya Ganz-telep. Miután mi is biznyságot szereztünk e kereszt kitűnőségéről ezért melegen ajánljuk Müller Albert urat, a gyártmány fel-találóját, Budapesten, V. kerület Vadász-utca 42 E. sz. alatt.

Khina fővárosa.

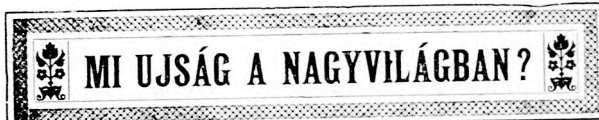
Peking. Khina fővárosa az a város, hova ma az egész világ szeme tekint. Ott folynak le most a legvéresebb megszárlások s onnan fog kiindulni Khina jövő sorsa. Így hát olvasóinkat is érdekelni fogja, ha megismertetjük Peking városával.

A khinai birodalom fővárosa, Peking, egy síkságon fekszik, közel azon hegyek délkeleti nyulványaihoz, melyek a nagy mongol fensikot délről határolják. A város 6350 hektárnyi területet foglal el, melynek egy jó részét azonban templomok, óriási kertek és tavak foglalják el. Peking két részből áll; az északi tatár vagy mandsu városból, mely egy szabályos háromszöget alkot; és a khinai városból, melyet az előbbtől kilencz méter magas és nagyon széles fal választ el. Mindkét városrészt falak és árkok veszik körül. A kettő közül a tatár város a szabályosabb, de ez is, csak úgy, mint a másik, csaknem csupa faházból áll. Ezért okoz itt minden tűzvész oly óriási pusztítást. Az utcák szélesek, de poro-

sak, piszkosak és lépten-nyomon bűdös hulladékokkal teli árokkal félbeszakítvák. A házak alacsonyok és nagyon szegényes külsejűek. A vagyonosok házaik magas kőfal keríti el, belül pedig szépen berendezett, tágas udvarok vannak. Az utcái forgalom híhetetlenül nagy, hogy az embert minduntalan gyalogjárók, egy- és kétfogatu szekerek és palánkikok (hordszékek) közé sodorják.

A tatár város középpontját az óriás kőfállal kerített császári város képezi, melynek négy kapuja a négy égtáj felé nyílik. E város nagy részét mesterséges tavak és ültetvények foglalják el. Az egyes pavillonszerű épületeknek a tető színe a tulajdonos rangja szerint változik. A császári paloták teteje sárga (az uralkodó család színe), a mandarinoké világoszöld, a templomoké sötétkék; a nagy szabad terek színes cserepekkel vannak fődve. A tatár városban kint van a jezsuita misszió régi csillagvizsgálója is, hámulatosan kidolgozott khinai műszereivel. A khinai városrészben, hol vegyest laknak khinaiak, mandsuk, mongolok, koreaiak, japánok, tibetiek stb., vannak a nagy áruházak és árubódék. Mindegyik előtt óriás betűkkel telerajzolt papírtáblák függenek. Azt a nagy jó benyomást, mit az emberben az élénk forgalom kelt, lerontja a pusztulásnak mindenütt látható nyoma. Az utak egy folyó medréhez hasonlítanak: térdmagasságnyira van bennök mindenféle piszok, por, törmelék. A városrész déli részén két templom áll, melyek nagyságra nézve vetekednek a császári palotával; e két templom: a földmivelés és az ég temploma. Itt van a „szent szántóföld” is, a melyen azelőtt a császár minden esztendőben aranyból és elefántcsontból készített ekével egy barázdát vágott.

A lakosság számára vonatkozó adatok bizonytalanok. A legutóbb 1845-ben tartott khinai hivatalos népszámlálás 1,648,814-re teszi e számot. Ujabb adatok szerint azonban ez a szám 900,000 vagy épenséggel 500,000-re süllyedt volna. A helyőrség létszáma rendszeren 10,000 s ezek a régi császári palotában laknak, melyet a francziák 1860-ban elpusztítottak. A város alapítására vonatkozó adatok 1279-ig nyulnak vissza. 1662-ben és 1730-ban földrengés pusztította el a várost, a melynél 300,000, illetve 100,000 ember veszett el.

A khinai forradalomból lassankint nagy háboru lesz. A lázadóknak most már segít a rendes khinai katonaság s egyesült erővel törnek a rendet csinálni akaró európai hatalmasságok ellen. A vérontás mindig nagyobb lesz, a lázadók már Pekingben vannak, de az európai katonák is eljutottak odáig s a tatár városrészt már bevették. Ott fognak tehát nemsokára egymásra törni a két nagy had s a vérontás szörnyű lesz. A khinaiak el vannak keseredve a végtelenig, az európaiak pedig már büszkeségből sem engednek; fegyver, löpor van elég, hát csak ölik egymást nyakra-főre. Ez a XX-ik század nagy békepolitikája, a szegény népet öldösní, hogy a nagyfejük annál jobban tudjanak kéjelegni. A háboruknak csak akkor lehetne igazán véget vetni, ha a csatában a királyok, miniszterek, diplomáták, tábornokok volnának kénytelenek elől menni s a közlegények és tiszték csak hátul. Ha a nagy urak bőre kerülne a vásárra, ugyancsak ritkán volna háboru!

Az olasz kormány néhány napra a választások után lemondott. Annnyira liberálisá tették, hogy nem tudnak kormányozni. Az olasz király most megpróbálkozik egy másik kormányval s ha az se tud boldogulni, megint csak új választások lesznek — az idén már másodszer.

Utczai burkolat üvegből. Genf városában kísérletet tettek üvegből készült utczai burkolattal. Ez olyan jónak bizonyult, hogy már több utczt burkolnak be üveggel. Szép is, czélszerű is, a mint állítják. A készítése igen egyszerű. Az üveganyagot addig hevítik, a míg pépszerű anyaggá lesz, a mellett át nem látszó és nagy ellentállásra képes. Nizza városa már elhatározta, hogy valamennyi utczáját üvegburkolattal látja el.

Gyónási könyvecske. *Szent áldozási imák s néhány szent ének.* Elemi iskolai tanulók számára írta Baumann Károly hitoktató. Ezen hasznos kis füzetet, mely a Szt. Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében kapható, ajánljuk a lelkeskedő papság, hitoktatók és szülők figyelmébe. Ára 20 fillér. Tömeges megrendelésnél árengedmény.

Az 1900. évi szent jubileum kézikönyve. Irta *Kereskényi Gyula*, érdi esperes-plebános. A könyv mindenről felvilágosít, ami csak a jubileumra tartozik; és ami a munkának állandó becsé, az a *bucukról* szóló rész, amiből világosan meg fogja tudni mindenki, hogy miben áll a bucsu, amit olyan sokszor emlegetnek a jó hívők, de a mit kevesen ismernek. Az újságok nagyon dicsérik a könyvet. Megrendelhető a Szent Gellért Kath. Műintézetnél, Budapesten. Ára 3 korona.

Falusí Tüzhelyek czimen egyik ismert népies írónk, Bodnár Gáspár tanítóképző-tanár egy vaskos elbeszélés kötetet adott ki. Bodnár zamatos, magyaros stylusával a közélet főbb kérdéseit szövi vonzóan egyes elbeszélésekbe s így akarja a népet erkölcsösségre, jellemességre és hazafiaságra szoktatni. Céljának elérésére a legalkalmasabb eszközt alkalmazza, magát a népet szállaltatja meg. Szerző manapság ez irányban egészen eredeti és ugyszólván önálló munkásságot fejt ki s fiatalabb írónk közül többen követhetnek. Az elbeszélésekben szinte érezhető a nép szíverése, eszejárása, eszmemenete. A követválasztás izgalmaiban összekocczant kortescsoportok ősi szokását, gubáját szegénylő községi bíró, a pletykázó asszonynépség, összevesztett házastársak, a szegény földmivelő urrá lett fiával, az elaggott földműves, a sztrájkoló munkások, a munkáról hazatérő munkás ember, a szüretelők, a bucsuzó ujonczok, a babonás falusiak és a kaján lelkű vadaskodó banya, mintha csak valóban előttünk állának. A műveltebb körök is élvezettel olvashatják eme elbeszéléseket s soha jobbat nem tehetnek, mintha az érdemes népet e kötettel megajándékozzák. Példányonként egy koronáért kapható a szerzőnél Szatmáron, és a Szt.-Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében Budapest, VIII., Práter-u. 44.

Magyarország és a zsidóság. Irta *Petrássevich Géza*, a jeles katolikus hírlapíró ily czimű nagyszabásu munkájának immár megjelent a második kiadása. Irodalmunkban valóban ritka jelenség, ha egy tudományos színvonalon

álló műből rövid idő alatt új kiadást kell rendezni. Ez bizonyítja, hogy Petrássevich műve mily alaposan van megírva. És tény, hogy aki a zsidókérdéssel komolyan és behatóan akar megismerkedni, bele akar hatolni a zsidó nép jellemébe, ismerni akarja történetét, vallását és pszichikumát, egész lényegét, aki a maga elrettentő valójában akarja megismerni a zsidóság befolyását Magyarország közgazdasági kulturális és társadalmi életére, az olvassa el e könyvet. A 205 oldalra terjedő, nyolczadrét alakú könyv ára füzve 3 korona. Megrendelhető a Szent Gellért katolikus műintézet könyvkereskedésében (Budapest, VIII., Práter-utca 44.)

Ajánlható katolikus lapok. *Örökimádás*, havi folyóirat a legmértós, oltári szentség imádása s szegény templomok felszerésének elősegítésére. Kiadja a Központi Oltár-egyesület. Megjelenik minden hó 20-án. Előfizetése ára egy évre 3 korona. — *A Kath. Hittérjesztés Lapjai*. Képes havi közlöny. Szerkeszti Nogely István, Nagyvárad-egyházmezei áldozár. Előfizetési ára egy évre 6 korona. Minden füzet igen jó és vallásos közleményeket tartalmaz, szép képekkel.

Fenti lapokra előfizetéseket közvetít lapunk kiadó-hivatala.

Krisztus keresztje és a vörös socializmus. 30 májusi szent beszéd a társadalmi kérdéstről. *Fo ditotta Huszka Endre lelkész.* Vallástalan századunkban üdítően hatnak a hívők kedélyére a lelki vigasztalások. Fentt irt mű nemcsak a lelkeskedő papságnak, de a katolikus hívőknek is igen becses olvasmány, mert feltárja hiven a jelenkor hibáit, rámutat az áldástalan socializmus pusztításaira és buzdítva oktatja a hívőket a jó utra térésre. Kapható a Szt. Gellért kath. Műintézetnél (Bpest, VIII., Práter-u. 44. sz.) Ára füzve 2 kor 40 fillér.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. *Balits Antal* székesegyházi kanonok. Ára csak 2 korona. Kit ne érdekelne az Ur Jézus Krisztusnak élettörténete, amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Könyv még nem volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur könyvét ajánljuk a legmelegebben olvasóink figyelmébe. Kapható a Szent Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében, Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

A sociális kérdés hajdan és most. Irta Dr Verus Nagy S-rét alak. Az I. kötet 287 lap. A II. III. kötet sajtó alatt van. Az I. kötet ára füzve 4 korona, kötve 5 korona. A teljes mű ára füzve 14 korona, kötve 17 korona.

„Szerző alaposan ismeri a socialis kérdés okait, történetét és megoldási módját. Verus dr. könyve a keresztények kezében hatalmas fegyverül szolgálhat a népünket fenyegető istentagadó socializmus ellen.“ Így és ehhez hasonlóan irtak a műről a katolikus lapok, melyet mint rendkívül érdekes művet, melegen ajánlunk olvasóinknak — Kapható a Szent Gellért katolikus műintézet könyvkereskedésében (budapest, VIII. Práter-utca 44.)

Való és mese. Irta: *Deszkás Miklós.* Igen jól és szépen megirt 8 elbeszélést tartalmazó könyv, melyek nagy része a vasuti-életből van merítve. Ára 1 korona. Kapható a Szent Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében. (Budapest, VIII., Práter utca 44.)

*
Kis összegű megrendelésnél czélszerű az összeget a „Magyar Néplap“-ra szánt előfizetéssel együtt beküldeni.

MULATTATÓ.

Dicséri a borát.

Részeg embert kísér a rendőr; meglátja egy korcsmáros és így szól:

— Hej! ez se az én korcsmárból került ám ki, mert ha itt ivott volna, úgy nem a maga lábán dülöng, hanem kocsin vitték volna haza.

*

Szórakozottan.

Koldus: Segítsen rajtam nagyságos ur, hat apró gyermekem van!

Orvos: Mutassa a nyelvét.

*

A mai kazár hamisítások

Négy légy reggelizni akart. Az első egy darab cukorkára akadt. Ezen akart nyalkodni. De a cukor mérges festékekkel volt bevonva. A légy iszonyu göresök közt meghalt. A másik légy látva társának szerencsétlenségét, óvakodott a nyálánságtól és egy darab kenyérhajba fogott. De a kenyérhaj luggal volt keverve. Ez a légy is elvesztette életét. A harmadik légy egy pohárhoz folyamodott, melyben hűsítő ital volt. De az ital szénssavval volt keverve, mely a legyet megölte. A negyedik légy látva, hogy már a földön nem lehet megélni a legyeknek, nekirohant egy papírdarabnak, melyre az volt írva, hogy "légyölő papír". Meg akarta magát ölni. De csodálatos dolog! Minél többet evett belőle, annál jobban érezte magát. Ez a légyölő papír is meg volt hamisítva! . . . Nem ölte meg a legyeket.

*

Nem jár a templomba.

Egy falusi asszony tisztességesen felöltözködve a városba érkezett. Utközben egy kövér emberrel találkozott; ettől meg akarta tudni, hogy melyik a legközelebbi templom a városhoz, mert még nem hallgatott szent misét.

— Mit!?! misére!?! — mondja, az ember. Lám én nem járok templomba és mégis egészséges vagyok, sőt hozzá még elég kövér is!

— No, ha a kövérségre nézek. — mond az asszony — hát énnekem van két tehenem, ezek még kövérebbek . . . ezek sem mennek soha a misére.

*

Egy láb története egy zsidó életéből.

Már jóideje virágozik Amerikában egy társulat, mely az ő tagjait halál esetére ezer koronáig biztosítja, mely összeg az illetőnek temetési költségeire fordítatik. Eddig nincs semmi különös a dologban. A tagok befizetik évenként az ő csekély tagdíjait és haláluk esetén a temetési költségekre kifizeti a társulat az ezer koronát. De nemrég olyasmi történt, ami minden komolysága mellett nevetséges is lesz.

Egy Salamon nevű zsidó, akinek tisztességes hivatala rongyszedés volt, szintén ehhez a temetkezési társulathoz tartozott.

Történt pedig, hogy Salamonnak egyik lábszára annyira össze zuzódott, hogy el kellett azt vágni.

Salamonnak ekkor egy bámulatos gondolata támadt, ami valóban Salamon király bölcsességére emlékeztetett. Azt írta a temetkezési társulatnak, hogy kártérítésre tart igényt. Mert ha az egész ember ezer koronára van biztosítva, úgy ötöt a rajta megesezt szerencsétlenség folytán megilleti most mindjárt az ezer koronának negyed része, mert egy lábszár kiteszi az egész testnek negyedrészt; már pedig ő elvesztette egyik lábszárát és így megilleti őt a temetkezési költség negyedrésze. Kéri tehát a 250 koronának vagyis a biztosítási összeg negyed részének kifizetését.

A társulat visszautasította a zsidónak kívánságát. De ez oly lármát csapott, hogy a békeség kedvéért kénytelen volt alkuba bocsátkozni a zsidóval. Meg is lett kötve az egység. A zsidó leengedett 50 koronát a követelt összegből, mert igazság szerint egy lábszár nem tesz ki többet, mint az emberi test ötödrészét. Így hát meg kellett elégedni a zsidónak a követelési összeg ötödrészével, vagyis kétszáz koronával.

Eddig hát minden szépen folyt le a zsidó javára. Csak a 200 koronát kellett kifizetni. Azonban a temetkezési társaság emberei sem csestek a fejök lágyára, és tudtára adtak a zsidónak, hogy miután a szabályok értelmében a biztosítási összegnek a temetési költségekre kell fordulniok, azért Salamon zsidó nem kapja meg a 200 koronát, hanem az ő lába 200 koronát érő temetési szertartással el fog temettetni.

A társulat tagjai és a nagyközönség nemsokára egy furesa temetést láttak, a rongyszédő zsidó lábának temetését.

A dologban pedig az volt a legfuresőbb, hogy Salamon zsidó maga is jelen volt a temetési szertartáson, legelül haladva a koporsó után mely saját lábát rejtette magába.

A dolog annál inkább bosszantja a zsidót, hogy nem csak nem kapta meg a 200 koronát, de halála esetére a biztosítási összegek csak négy ötödét fogják kapni az ő rokonai temetése szervezésére.

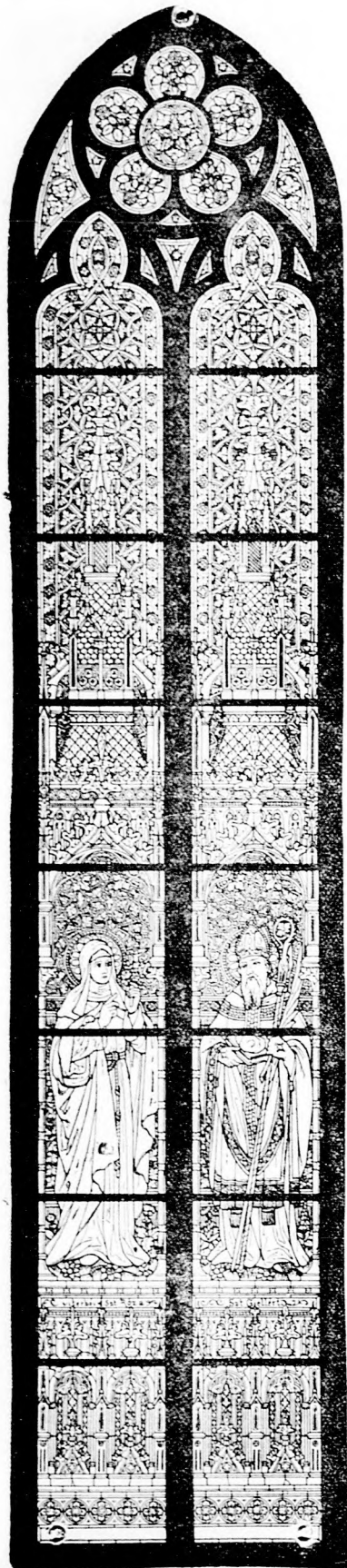
SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. M. urnak Szemere. Önök annak a kölesönt szerző irodának a címét a „Néppárt” című lapból olvasták, tehát azt okolhatják a szép eljárásért és oda kellett volna fordulni a panasszal is. Daczára annak mi utánajárunk a dolognak s intézkedni fogunk, hogy legalább okmányait kapják vissza.

Iszákosság gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt, a „Sas-gyógyszertár” k. l. n. orvosi rendelet szerinti készült **Iszákosság** elleni szerrel. Igen sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára **2 frt 20 kr.**, egy kettős adag mely makacs bajnál szükséges, **4 frt 40 kr.**, az utóbbi összeg előleges beküldése mellett, bérmentes szétküldés. Kapható: **Sas-gyógyszertárban, Lugoson 12. sz.**

Vértes-féle Sósorszesz.
Minden házban szükséges.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.

Kész: a bpesti Erzsébetvárosi új templom részére.

PALKA JÓZSEF ÜVEGFESTÉSZETE

BUDAPEST, VIII., Mária Terézia-tér 1.

Készít: stíluszerű templom-, terem- és lépcsőház-ablakokat egyszerű és művészi kivitelben, legújanyosabb ár mellett.

Felvilágosítás, rajz, költségvetés stb. megkeresésekre postafordultával megküldetik.

Az ezredéves országos kiállításon kitétetett hangszereimről árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

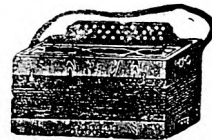
CZIMBALMOK.

45, 50, 60, 70 frtért, pedálos 85, 100, 130, 200 forint és feljebb.
Hegedűk: 3, 4, 5, 6, 7, 8 frtért és feljebb. **Tilinkók, fuvolák,** vendéglők részére **zenélő automata**k érez kottalapokkal. **Intonák** 11 frt. **Ariosa** 17 frt. **Phönix** 25, 30 frt. **Mechanikai cimbalom** 110 és 125 frt. **Egy- és kétsoros harmonikák,** réz fuvó hangszerek, községi és torna **dobok.** **Cziterák,** 4 frttől 80 frtig. **Tamburiczák.** Erős szerkezetű mignon **zongorák** 6 évi jótállással 400 frt. Kuliffay-féle **Cimbalom-iskola** a legújabb és legezelszerűbb, 95 dallal 3 frt 50 kr. Cimbalmozók folyóirata 7-ik évfolyam, évfolyamonként 4 frt. Évi előfi- és étési ár 3 frt 60 kr.

HORVÁTH ISTVÁN

hangszergyáros, József főh. 6 cs. és kir. fens. udv. szállítója.

BUDAPEST.

Erzsébet - körút 2 szám

VILLAMGYÓGYDELEJES KERESZT

gyógyít és fölfrissít, kezesség mellett.

(R. B. sz. 86,967.)

Nem Volta-kereszt.

E készülék gyógyít és segít asthma, eskór, influenza s hátyerinczfájdalmaknál, köszvény, rheuma, ischias, neuralgia, migrén, szívdobogás, fej- v. fogfájás, fülzúgás, álmatlanság, s minden idegbaj s gyöngeségnél kezesség mellett

20 éves betegségekkel teljesen meggyógyított. Elismerések és bizonyítványok a világ minden részéből iródtában megtekinthetők. Akik legkésőbb 45 nap alatt meg nem gyógyultak: a pénz visszavár.

Nem titkos szer.

Figyelmeztetem a t. ezimű közönséget, hogy az én csillagom nem t v s v tendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországban hivatalosan el van tiltva, míg az én villamgyógydelejes csillagom kitűnő gyogyerejénél fogva általánosán elterjedt és közkedvelt

A kis készülék 4 korona. (Gyermekek és nők számára.)

A nagy készülék 6 korona. (Régibb betegségeknek használható.)

Központi eladási hely a **MÜLLER ALBERT** bel- és külföld részére:

Bpest. V., Vadász-utca 42 E. Kálmán-utca sarok.

SZENT GELLÉRT KATHOLIKUS MŰINTÉZET

KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCZA 44. SZ.

Megjelentek és kaphatók az alant felsorolt művek:

Vallásos művek.

- Balits Antal dr.**, Jézus Krisztus, isten Megváltónk élete Füzve 2.— kor.
- Bohnert Marián**, Assisi szent Ferencz élete. (1182—1226.) Füzve 4.— kor. Kötve 5.20 kor.
- Dosenbach István S. J.**, Szűz Mária, az ifjúságnak mintaképe, vagy az ifjúságnak ártatlansága- és buzgalmáról. Fordította Lessenyei Ferencz. Füzve 20 kor.
- Dvoreczky J.** Krisztus keresztje és a vörös socialismus. 30 május sz. beszéd a társadalmi kérdésről. Füzve 2.40 kor.
- Garrat V.**, Loreto az új Názáret. Füzve 1.— kor. Kötve 1.60 kor.
- Hajdu T. dr.**, Teremthette volna-e Isten a világot öröktől fogva? Füzve 1.40 kor.
- Lasserre H.**, A ludi Szent Szűz tisztelete május hónapban. Füzve .40 kor. Kötve 3.— kor.
- Meschler S. J.**, Novena, azaz kilenc napi ájtatos ág a lourdesi Szent Szűz tiszteletére. Füzve 1.20 kor.
- Philothea** vagy utmutatás a vallásos életre. Szalézi szent Ferencz után rövid kivonatban átdolgozta Hongg Leo. Kötve 1.60 kor.
- Schneider C. M.**, A század alkonyán. Elmélkedések a ka h. egyházzól és a tprsalomról. Fordította Adjutus Secundus. Füzve 4.— kor. Kötve .80 kor.
- Scotti**, Elmélkedési könyv papok számára. Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet: Füzve 12.— kor. Kötve 14.40 kor.
- Spirago F.**, Katholikus katkizmus felnőttek számára Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet Füzve 12.— kor.
- Vathy J.**, Mária-estek. 52 Mária-leghenda Füzve 2.— kor.
- Köcsi **Mayer Gy.**, Gyász-szertartás. Temetési kézikönyv. I. kötet: Temetési szertartások és gyász énekek. Kötve 2.50 kor. II. kötet: Halotti bucsuztatók. Kötve 3.— kor. A két kötet együtt 4.40 kor.
- Pogonyi Bernát**, Sekrestyések és harangozók vezérkönyve (Utmutatás a sekrestyések é. harangozók teendőire) Füzve 1.— kor.

- Ének és imakönyv** a kath. tanuló ifjúság használatára. Kötve —.40 kor.
- Gyónási könyvecske.** (Szt. áldozási imák és néhány szt. ének.) Elemi iskolai tanulók számára összeállította Baumann K. Füzve —.20 kor.
- Készület a szt gyónáshoz.** Felnőttek számára —.10 kor.
- Ugyanaz, bővitve, **német nyelven** —.20 kor.
- " " **tót nyelven** —.20 kor.
- Hock János** imakönyve. Diszes kiadás. Kötve 10 koronától 60 koronáig. Ugyanaz, egyszerű kiadás. Kötve 6 koronától 14 koronáig.
- Hock János.** Vigasztalások könyve. Vászónkötésben 6.— kor. Diszkötésben 10.— kor.
- Kiss Arisztid**, Lelki ibolyák. (Oktató imakönyv gyónók számára.) Füzve —.40 kor. Kötve —.60 kor.
- Lővárdy Alajos**, Ének- és imakönyv a magyar-német kath. tankötelesek és hívek számára. (Magyar és német nyelven.) Kötve —.60 kor.
- Szemenyei Mihály**, Szent József tisztelete. A szent család imakönyve. Reggeli, esti és szent mise imák. Kötve 1.40 kor.
- A Szent Mise** a világ legnagyobb kincse Elmélkedési és imakönyv. Kötve 2.— kor.
- Tárkányi B.**, Vezéresillag. Vászónkötésben 4.— kor. Bőrkötésben 6.— kor.
- Tárkányi B.**, Bársonykötésben 16.— kor.
- Tárkányi B.**, Lelki manna. Ének- és imakönyv. Kötve —.70 kor.
- Walser J.**, Örök imádás, a legméltóságosabb oltáriszentség imakönyve. W. után V a r g a Mihály plébános. 2. kiadás. Vászónkötésben 3.20 kor. Bőrkötésben 5.— kor. Finom " 6.— kor. Még finomabb kötésben 8—9 kor.
- Néhai Nogáll János** v. nagyváradi fsz. püspök kiadványai:
- Kempis Tamás** négy könyve Krisztus követéséről. Kis alak. Vászónkötésben 1.— kor. Ugyanaz, nagy negyedréti kiadás. Felvászónkötésben 8.— kor. Ezésvászónkötésben 12.— kor. Vászóndiszkötésben 16.— kor.

- Áldozatlángok.** Imádság és elmélkedés félek. Kötve 1.20 kor.
- Boldogasszony követése.** Kötve 2.40 kor.
- Csarnok** a keresztény hitélet ügyére. Kötve 3.— kor.
- Liguori szt Alfonz** vezérkönyve az oltáriszentség látogatásáról. Kötve 3.— kor.
- Liliomszálak** Kötve 3.— kor.
- Szentek tudománya.** Kispapoknak és miséspapoknak. Kötve 3.— kor.
- Szeráf hangok szent Teréziától.** Kötve 2.40 kor.
- Az Urangyala.** Elmélkedések. Kötve 3.— kor.
- Keresztény **Vezérczikkek.** Elmélkedések. Kötve 3.— kor.

Vegyes művek.

- Petrassevich G.**, Magyarország és a zsidóság. Társadalmi tanulmány. Füzve 3.— kor.
- Verus** A sociális kérdés hajdan és most. Socialpolitikai mű. I. kötet. Füzve 4.— kor. Kötve 5.— kor.
- A II és kötet sajtó alatt van, megjelenése legközelebb várható. A teljes munka ára. Füzve 14.— kor. Kötve 17.— kor.
- Mayer B.** A spiritizmus keresztény kath. megvilágításban. Négy szabad előadás. Füzve 1.20 kor. Kötve 2.— kor.
- Ullatorne.** La Salette története. Fordította Varga Mihály. Füzve —.54 kor.
- Varga M.** A nagy világsapás 1.— kor.
- Deszkáss M.**, Való és mese. 8 elbeszélés. Füzve 1.— kor.
- Égly M.**, Verőfény. Tárca. Füzve 1.— kor.
- Kubinyi Viktor**, Maison-rouge. Elbeszélés. Szabadon francziából. Füzve 2.— kor. Kötve 3.— kor.
- Diszkötésben 4.— kor.
- Mester Károly**, Tarka világ. Apró novellák. Füzve 1.— kor. Kötve 2.— kor.
- Nyizsnyay Iv. n.**, Szelid elbeszélések. Füzve 3.— kor.
- Sziklay János**, A cserepesi kastély. Regény. Kötve 2.— kor.
- Zempléni Árpád**, Kis emberek. Elbeszélések. Kötve 1.— kor.

Minden, bárki által hirdetett könyvet az eredeti bolti áron szállítjuk.

Vidéki megrendelések csakis utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett eszközöltetnek. Utóbbi esetben a postaköltséget mi fizetjük.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becsérték háromnegyed részéig, 11 helyre is, 20-60 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzintézet nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás helyeg- és illetékmentes. **Semmi előleges költség.** Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokivonásolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Finom Rum,
Törköly,
Szilviorium,
Eczet és
Likőrök

Kezelési könyv és árlap ingyen!

10 arany érem. † Alap. 1869.

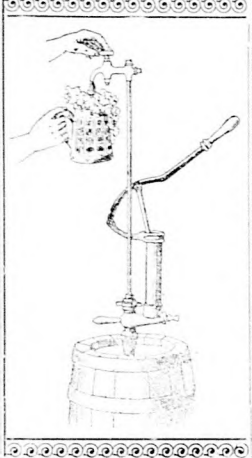
WATTERICH A.

Budapest, Dohány-u. 5.

Cikkek a borkezeléshez.

Borbetegségek elleni szerek.

A világ legjobb sörszivattyúi.

„Páratlan a maga nemében“

Az emberiségnek tulnyomó része szenved évek hosszú során át gyomorhajokban, a melyből csak azon esetben képes megmenekülni, ha az orvosi vélemények szerint a legkitűnőbb s a világ legjobb cseppét, a

„Valódi“ „Szent-Gáli Gyomorcseppeket“

használja, mely gyors és biztos, nélkülözhetetlen világhírű házi- és népies szer. Ezen hírneves háziszert a következő esetekben eddig semmi más szer nem mulja felül és pedig *étvágyhiány, székszorulás, rosszszagú lehelet, savanyu felbőfűgés, kólika, gyomorgyengeség, gyomorhurut, gyomorégés, dagadság, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor, hányás és főfájásnál.*

Egy üveg ára használati utasítással együtt **1 korona.**

Központi szétküldési raktár:

STEUER IZIDOR az „Arany szarvashoz“ (születés és gy. áraban **Szent-Gál** (Veszprém) megye)

Főraktár: Török József gyógyszer árában. Budapest Király-utca 12. és Egger Leó gyógyszer árában V. u. körút 12.

Ára **1 korona.**

3 üveg megrendelésénél portómentesen küldetik.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, aki egy m. s gyárból egy Sohr „Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, aki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben űzik a szédeltést. És miután a **Szent-Antal jegyű kaszával**, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a múlt évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét és diszoklevelet** nyert, a szédeltőknek kissé a körmükre koppanítottam, azt mindenféle furlanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy őcska portékájuk valódi „Szent-Antal“-kasza, azért mindenkit saját érdekében is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utáztatoktól, mert a **Szent-Antal-kasza** csak akkor valódi, ha a főtán az ismert védjegy van. tábláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kasza**, mely minden tulajdonosát várakozáson kívül kielégíti. **A Szent-Antal kasza** közkedveltségét főleg szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és esodáltra méltó élének köszön. Különösen azért felel meg közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovácsok közre adni, mert egy rendes kaszasebber kezéhez van igazítva.

Sok garádt a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elontja, ez a **Szent-Antal kaszánál** nem jöhet elő, mert az **ikalapálva és kipróbálva** lesz a gazdaközönségnek átadva. A **Szent-Antal kaszával** csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150-180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden érabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem.** De tapasztalatból tudjuk, hogy e közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
— .95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 db megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 db-nál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszához. 1 db 25 kr. 10 db 2 frt. **„Diadal“** ezüstacél kalapáló készülték. Üllő és kalapács párban 85 kr.

Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

